

EESTI KAUBANDUS-TÖÖSTUSKOJA

TEATAJA

IGA LIIGE LOEBI! • ILMUB AASTAST 1925

NR 12 • 27/8/2014

Ettevõtja küsib: Kelle töötamist ei pea kandma töötamise registrisse?

► lk 5

Koolituste väärtus ei seisne mitte ainult omandatud teadmistes

► lk 16

Võimalused sihtturgude ringi laiendamiseks

► lk 18

MUUDATUSED ISIKLIKU AUTO TÖÖSÖITUDEKS KASUTAMISES

► lk 6

KODA KUTSUB OSALEMA

Septembrist alustab taas populaarne ekspordikoolituste programm.

Koostöös EASiga korraldatavatele koolitustele oodatakse Eesti ettevõtteid, kes vajavad infot ja nõuandeid, et valmistada oma ettevõtte ette paremaks välisurule sisenemiseks või seal tegutsemiseks.

Loe lähemalt lk 23

Sinu ettevõtlustugi Euroopas

**SINU
REKLAAM
VÕIKS
ILMUDA JUBA
JÄRGMISES
NUBRIS SIIN.**

TEE OMA ETTEVÕTE
NÄHTAVAKS
ENAM KUI 3200
LIKME SEAS.

Lisainfo:

**EESTI KAUBANDUS-
TÖÖSTUSKODA**
ESTONIAN CHAMBER OF
COMMERCE AND INDUSTRY

6

16

JUHTKIRI

- 4 Kohalikud maksud või hoopis võimekamad omavalitsused?

ETTEVÕTJA KÜSIB

- 5 Kelle töötamist ei pea kandma töötamise registrisse?

JURISTI TÖÖLAUALT

- 6 Muudatused isikliku auto töösõitudeks kasutamises
8 Vaidluste lahendamine töövaidluskomisjonis muutub mugavamaks

EUROOPA UUDISED

- 10 Küberrünnakutest ja -kaitsest

ENTERPRISE EUROPE NETWORK

- 12 MISSIONS FOR GROWTH: EU-China Business & Technology Cooperation: konverents, mess ja kontaktkohtumised Hiinas
MISSIONS FOR GROWTH: Rahvusvaheline mess ja kontaktkohtumised Cabo Verdes

Riigihanketeated

- 13 Medica 2014: mess ja kontaktkohtumised

Riga Food 2014: rahvusvaheline toiduainevaldkonna mess ja kontaktkohtumised Lätis

- 14 NaviGate 2014: merendussektori ja meretranspordi mess ning kontaktkohtumised

- 15 VINITECH SIFEL: mess ja kontaktkohtumised

Koostööpakkumised

KAUBANDUSKODA PAKUB

- 16 Koolituste väärtus ei seisne mitte ainult omandatud teadmistes

INNOVATSIOONIVEERG

- 18 Ettevõtjatele on avatud erinevad võimalused sihturgude ringi laiendamiseks

KASULIKKU

- 20 23. septembrist jõuavad ringlusse uued 10-eurosed pangatähed

KODA KUTSUB OSALEMA

- 21 Seminar „Üle 1000euroste tehingute deklareerimine ja muudatused sõiduautode käibemaksustamises. Erisoodustused“

- 22 Finantskoolitus firma võtmeisikutele II
Eesti Kaubandus-Tööstuskoja ja Nordea panga ettevõtlusseminar Ida-Virumaal

- 24 Seminar „Ettevõtte müümine – kui palju maksab su elutöö?“
Messukeskus Helsinki programm august-detsember 2014

- 25 JUUBILARID

- 26 UUED LIIKMED

EESTI KAUBANDUS-TÖÖSTUSKODA

Toom-Kooli 17, 10130 Tallinn

Tel: 604 0060 • Faks: 604 0061

E-post: koda@koda.ee • www.koda.ee

TEATAJA TOIMETUS

Kaidi Talsen

Tel: 604 0085

E-post: kaidi@koda.ee

Kujundus: Director Meedia

▶ KODA KUTSUB OSALEMA

LIIKMEÜRITUSED

30. september **KAUBANDUSKOJA ÄRIHOOAJA AVAMINE ▶ Ik 28**
Eesti Vabaõhumuuseumis (Vabaõhumuuseumi tee 12, Tallinn)
Info: Priit Raamat • 604 0087 • priit.raamat@koda.ee

FINANTS- JA MAKSUKOOLITUSED

10. september **SEMINAR PÄRNUS „ÜLE 1000EUROSTE TEHINGUTE DEKLAREERIMINE JA MUUDATUSED SÕIDUAUTODE KÄIBEMAKSUSTAMISES. ERISOODUSTUSED“ ▶ Ik 21**
Tartu Ülikooli Pärnu Kolledžis (Ringi 35, Pärnu)
Info: Pärnu esindus • 443 0989 • parnu@koda.ee

12. september **SEMINAR KURESSAARES „ÜLE 1000EUROSTE TEHINGUTE DEKLAREERIMINE JA MUUDATUSED SÕIDUAUTODE KÄIBEMAKSUSTAMISES. ERISOODUSTUSED“ ▶ Ik 21**
Ajamajas (Tallinna 16, Kuressaare)
Info: Pärnu esindus • 443 0989 • parnu@koda.ee

25. september **SEMINAR TARTUS „ÜLE 1000EUROSTE TEHINGUTE DEKLAREERIMINE JA MUUDATUSED SÕIDUAUTODE KÄIBE MAKSUSTAMISES. ERISOODUSTUSED“ ▶ Ik 21**
Atlantise konverentsikeskuses (Narva mnt 2, Tartu)
Info: Tartu esindus • 744 2196 • tartu@koda.ee

30. september **FINANTSKOOLITUS FIRMA VÕTMEISIKUTELE II ▶ Ik 22**
Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn)
Info: Toomas Hansson • 744 2196 • toomas@koda.ee

EKSPORDIKOOLITUSED

15. september **KOOLITUS „KONTAKTIDE LOOMINE JA KOOSTÖOPARTNERITE LEIDMINE SIHTTURUL“ ▶ Ik 23**
Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn)
Info: Haili Kapsi • 604 0078 • haili@koda.ee

16. september **KOOLITUS „KUIDAS MITMEKORDISTADA VÄLISMESSIL OSALEMISE KASUMLIKKUST?“ ▶ Ik 23**
Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn)
Info: Lidia Friedenthal • 604 0077 • lidia@koda.ee

17. september **KOOLITUS „PRAKTILISI NÄPUNÄITEID EKSPORTIJALE TURU-UURINGUTEKS“ ▶ Ik 23**
Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn)
Info: Haili Kapsi • 604 0078 • haili@koda.ee

MUUD ÜRITUSED

25. september **EESTI KAUBANDUS-TÖÖSTUSKOJA JA NORDEA PANGA ETTEVÕTLUSSEMINAR IDA-VIRUMAAL**
Tartu Ülikooli Narva Kolledžis (Raekoja plats 2, Narva)
Info: Margus Ilmjärv • 502 3699 • margus@koda.ee

MESSID JA KONTAKTKOHTUMISED

21. oktoober **EU-CHINA BUSINESS & TECHNOLOGY COOPERATION: KONVERENTS, MESS JA KONTAKTKOHTUMISED ▶ Ik 12**
Chengdus Hiinas
Info: Lea Aasamaa • 604 0090 • lea@koda.ee

12. november **MEDICA 2014: MESS JA KONTAKTKOHTUMISED ▶ Ik 13**
Düsseldorfs Saksamaal
Info: Lea Aasamaa • 604 0090 • lea@koda.ee

JUHTKIRI

Kohalikud maksud või hoopis võimekamad omavalitsused?

Omavalitsuste roll ettevõtluse edendamisel peaks olema suurem.

Omavalitsustele tuleks luua motivatsioonimeetmed.

Kaubanduskoda on pakkunud välja, et üksikisiku tulumaks võiks omavalitsustele laekuda pool elukoha järgi ja pool töökoha järgi.

Üks teema, millest Eestis aastaid räägitud ja millest kunagi küllalt ei saa, on kohalike omavalitsuste roll ettevõtluskeskkonna kujundamisel. Kas ja milline roll peaks olema, milliste ressurssidega, kas seaduses sätestatud, kust tekib motivatsioon ettevõtlust arendada jne. Need on vaid mõned küsimused, mida aeg-ajalt ikka küsitakse. Ja loomulikult õigustatult! Ka Kaubanduskoda on neid küsimusi viimastel aastatel korduvalt küsinud. Toetame selgelt seda, et omavalitsuste roll ettevõtluskeskkonna edendamisele kaasaaitamisel peaks olema suurem kui täna. Samuti on meie arvates vajalik luua omavalitsustele selged motivatsioonimeetmed. Teisisõnu, maksuerisuste loomise küsimusest olulisem oleks küsida, kuidas tekitada omavalitsustes enam motivatsiooni ja võimekust ettevõtluse arengule ja töökohtade loomisele kaasa aidata.

Hiljuti taas välja käidud idee soodustada kaugemate piirkondade ettevõtlust maksueranditega ei ole ju uus ning loomulikult leidub lähiriikides näiteid, kuidas kohalikud omavalitsused saavad maksudega „mängides“ tekitada omavahel konkurentsi ja teha soodustusi. Näiteks on Soomes omavalitsustel oluliselt suurem

võimalus reguleerida maksudega oma tulubaasi ja seega ka ettevõtluse maksukoormust. Kumb süsteem parem on, meil või neil, on aga siiski üsna keeruline öelda, sest kokkuvõttes taandub kõik võimekusele ja üldisele maksukoormusele ning omavalitsuste tulubaasile tervikuna. Igal juhul ei saa Soome süsteemi Eestis ühele üle võtta, sest maksusüsteemi põhialused on niivõrd erinevad. Kui soovitakse aga minna maksuerisuste teed, lähtudes vajadusest arendada enam keskustest kaugemale jäävaid äärealasid, tuleb igal juhul vastata ka küsimustele, millisest maksust erandeid teha, kuidas katta erandi tegemisest tulenev puudujääk ning kuidas tagada minimaalne süsteemi kuritarvitamine. Kõik on võimalik, kuid lihtsalt arutleda selle üle, kas meil tuleks luua või-

malus piirkondlikeks maksuerisusteks, on väheviljakas, kui sellest ei räägita laiemalt pilti loomata.

Läinud aastal käis siseminister koos spetsiaalne töörühm, mis analüüsis, kuidas muuta omavalitsusi ettevõtjasõbaliikumaks. Jõuti järeldusele, et panustada tuleb omavalitsuste võimekuse kasvatamisse, mitte aga maksuerisustesse. Sama kinnitavad ka Kaubanduskoda poolt ettevõtjate ja omavalitsuste seas tehtud küsitlused. Järeldus on üks – mida võimekam on omavalitsus, seda rohkem on tal ressurssi panustada reaalses tegevustega ettevõtluse arengusse. Loomulikult saab teha palju ära ka suhtumisega, kuid reaalseid tegevusi on jõukohased vaid võimekamatele. Võimekus tõuseb aga paraku koos tulubaasi suurusega. Omavalitsuste tulubaasi moodustab, vähemalt võimekamatel, tema territooriumile registreeritud elanike töötasult laekuv tulumaks. Kui täpsem olla, siis osa füüsilise isiku tulumaksust. Need omavalitsused, kes elavad ära vaid elanike tulumaksust ja ei vaja juurde tasandusfondist lisaraha, on Eestis aga paraku selges vähemuses. Seega on vaja suuremaid omavalitsusi, kus elab rohkem tööealisi inimesi.

Teine oluline moment on omavalitsuste

motivatsioon ettevõtlust soodustada. Küsitlused on näidanud, et ka omavalitsuste suhtumine töökohtade loomisse oma territooriumil ei ole kõige positiivsem. Häid näiteid on küll, kuid paraku on ka rohkelt negatiivset tagasisidet just ettevõtjatelt, kelle omavalitsus ettevõtluse soodustamise asemel käitub vastupidiselt. Selle muutmiseks on Kaubanduskoda pakkunud välja, et üksikisiku tulumaks võiks omavalitsustele laekuda pool elukoha järgi ja pool töökoha järgi. Nii tekiks otsene side tulubaasi ja töökohtade loomise vahele ning ka ettevõtjal oleks julgem tunne minna omavalitsusjuhiga rääkima näiteks tänavavalgustusest või ühistranspordist.

Seega võiks rääkida pigem ikka omavalitsuste võimekusest ja motivatsioonist ettevõtlust soodustada ning ehk ka maksustamise reegleid analüüsida ja võimalusel leevendada olukordades, kus ettevõtja on sunnitud oma töötajate transpordi töö ja elukoha vahel ise organiseerima, või looma elukoha lähedale töötajate jaoks ajutised töökohad. Alles siis saame liikuda põhimõttelistest muudatustest regionaalsete maksuerisuste suunas, sest ilmselt ei kujuta keegi ette, et väikeses Eestis kehtiks 215 erinevat maksusüsteemi. Isegi 15 on palju.

MAIT PALTS

Peadirektor

▶ ETTEVÕTJA KÜSIB

Kelle töötamist ei pea kandma töötamise registrisse?

ISTOCKPHOTO

1. juulil alustas tegevust töötamise registris, kuhu tööandjad peavad kandma teatud andmed oma töötajate kohta. Registrisse tuleb kanda inimesed, kes töötavad töölepingu alusel, osutavad teenust võlaõigusliku lepingu (nt käsundusleping, töövõtuleping) alusel, töötavad tasu eest juhatuse või nõukogu liikmena või teevad tööd vabatahtlikkuse alusel.

Töötamise registrisse ei tule aga kanda kõiki inimesi, kes töötavad ettevõtte heaks. Näiteks ei pea registreerima juhatuse ja nõukogu liikmeid, kes ei saa oma ülesannete täitmise eest tasu. Samuti puudub vajadus kanda registrisse õppepraktika raames töötamist, kui praktikandiga ei ole sõlmitud töö tegemiseks tasu eest töövõi võlaõiguslikku lepingut. Registreerima

ei pea ka stipendiumi saajaid ning tööturuteenuste ja -toetuste seaduse alusel tööturuteenust (nt tööpraktika, avalik töö, tööharjutus, proovipäev) saavaid inimesi.

Praktikas võib tekkida olukordi, kus inimene teeb ettevõttes tööd mitme lepingu alusel ning ühe töötamise liigi järgi tuleb inimene registrisse kanda (nt töötamine töölepingu alusel), kuid teise alusel mitte (nt juhatuse liige teeb oma tööd tasuta). Sellises olukorras tuleb töötaja registrisse kanda. Töölepingu alusel töötamine kantakse registrisse, kuid juhatuse liikmena töötamist ei pea registreerima.

▶ Kui Teil tekib küsimusi seoses töötamise registriga, siis võtke ühendust Kaubanduskoja juristidega e-posti aadressil juristid@koda.ee.

MARKO UDRAS

Poliitikakujundamise ja õigusosakonna juhataja kt

► JURISTI TÖÖLAUALT

Muudatused isikliku auto töösõitudeks kasutamises

1. septembril jõustuvad tulumaksuseaduses kaks olulist muudatust seoses isikliku sõiduauto töösõitudeks kasutamise hüvitamisega. Esiteks kaob võimalus maksta töötajale ning juhatause ja nõukogu liikmetele isikliku auto kasutamise eest hüvitist ilma sõitude kohta arvestust pidamata. Teise olulise muudatusena suurendatakse Kaubanduskoja ettepanekul hüvitise maksuvaba piirmäära 256 eurolt 335 euroni kuus.

Praegu on tööandjal võimalik isikliku sõiduautoga (ei ole tööandja omandis ega valduses) tehtud töösõite hüvitada töötajale tulu- ja sotsiaalmaksuvabalt kahel viisil. Kui töösõitude kohta peetakse arvestust asjakohase Vabariigi Valitsuse määrusega kehtestatud korras ehk liht-

kasutamise maksuvabaks hüvitamiseks igal juhul pidada arvestust tööalaste sõitude kohta.

Kaubanduskoja hinnangul suurendab 64eurose hüvitise kaotamine halduskoormust eelkõige nendes ettevõtetes, kus töötaja kasutab isiklikku autot töösõitudeks suhteliselt vähe ning kus sõitude üle arvestuse pidamine ei ole seetõttu otstarbekas. Seetõttu tegime ka Riigikogule ettepaneku jätta alles võimalus maksta kuni 64eurost hüvitist ilma sõidupäevikut pidamata, kuid seda ettepanekut ei võetud arvesse.

Rahandusministeerium põhjendab muudatuse tegemist järgmiselt: „Praktikas kasutatakse 64eurost hüvitist sageli maksuvaba palgalisana ja maksuvabastus ilma tegelikku auto kasutust tõendamata ei ole põhjendatud. Ministeeriumi hinnangul on muudatusega kaasnev halduskoormuse kasv õigustatud maksuvabastuse sihipärase kasutamise tagamiseks. Lisaks on eelnõu seletuskirjas välja toodud, et kui arvestuslikku hüvitist makstakse üksikute töösõitude kulude katmiseks, ei ole lisanduv koormus üle-määrä suur. Seletuskirjas on märgitud, et arvestuse pidamise reeglid on väga lihtsad – arvestusele ei ole ette nähtud konkreet-

► Algselt soovis Rahandusministeerium piirmäära suurendada 300 euroni kuus, kuid Kaubanduskoja hinnangul ei oleks selline tõus olnud piisavalt suur elukalliduse tõusu arvestades

sustatult öeldes peetakse sõidupäevikut, võib maksuvabalt hüvitist maksta kuni 0,3 eurot töösõidu ühe kilomeetri kohta, kuid mitte rohkem kui 256 eurot kuus. Kui nõuetekohast arvestust ei peeta, on lubatud maksta hüvitist maksuvabalt 64 eurot kuus ühe töötaja ja ühe sõiduauto kohta.

64EURONE SÕIDUAUTO HÜVITIS KAOB
Alates 1. septembrist kaob võimalus maksta töötajale ning juhatause ja nõukogu liikmetele isikliku auto töösõitudeks kasutamise eest hüvitist ilma sõitude kohta arvestust pidamata. Seega tuleb isikliku auto

ISTOCKPHOTO

set vormi ja sisuliselt tähendab see vaid sõidu kuupäeva, eesmärgi ja läbitud kilomeetrite ülesmärkimist (lisaks töötaja nimele ja sõiduki numbrimärgile).

KAUBANDUSKOJA ETTEPANEK: HÜVITISE MAKSUVABA PIIRMÄÄR 335 EUROT KUUS

Kui isikliku auto kasutamisel töösõitudeks peetakse sõidupäevikut, võib tööandja hetkel maksta maksuvabalt hüvitist kuni 0,3 eurot töösõidu ühe kilomeetri kohta, kuid mitte rohkem kui 256 eurot kuus. Selline piirmäär on püsinud muutumatu-na alates 2009. aastast.

Algselt soovis Rahandusministeerium piirmäära suurendada 300 euroni kuus, kuid Kaubanduskoja hinnangul ei oleks selline tõus olnud piisavalt suur

1. SEPTEMBRIL JÕUSTUVAD MUUDATUSED:

- » Sõidupäevikut pidamata ei ole lubatud töötajale ning juhatuse ja nõukogu liikmele maksta maksuvabalt hüvitist isikliku auto kasutamise eest töösõitudeks.
- » Kaubanduskoja ettepanekul suureneb hüvitise maksuvaba piirmäär 256 eurolt 335 euroni kuus.

elukalliduse tõusu arvestades. Kaubanduskoja ettepanekul tõstetakse alates 1. septembrist isikliku sõiduauto hüvitise maksuvabastuse piirmäär 256 eurolt 335 euroni kuus.

Endiselt jääb aga kehtima põhimõte, et ühele isikule makstava hüvitise maksuvaba piirmäär on 0,30 eurot kilomeetri kohta. Seega on tööandjal lubatud alates 1. septembrist maksta töötajale isikliku auto töösõitudeks kasutamise eest maksuvabalt hüvitist üle 1100 töösõidu kilomeetri eest. Praegu võib töötajale hüvitist maksta ca. 850 töösõidu kilomeetri eest.

Seoses tulumaksuseaduse muudatustega vajavad muutmist ka Vabariigi Valitsuse määrus, millega kehtestatakse täpsemad reeglid tööülesannete täitmi-

sel isikliku sõiduauto kasutamise kohta arvestuse pidamise ja hüvitise maksmise kohta, ning rahandusministri määrust, mille lisas on välja toodud isikliku sõiduauto hüvitise deklaratsioon (INF 14). Mõlemast määrusest tuleb kaotada viide ilma sõitude kohta arvestust pidamata makstavale hüvitisele. Augusti keskpaigaks ei olnud viidatud määrustest neid muudatusi veel tehtud.

1. septembrist jõustuvate tulumaksuseaduse muudatustega saab lähemalt tutvuda Kaubanduskoja kodulehel www.koda.ee.

► *Kui Teil tekib küsimusi seoses isikliku auto kasutamisega töösõitudeks, siis võtke ühendust Kaubanduskoja juristidega aadressil juristid@koda.ee.*

MARKO UDRAS

Poliitikakujundamise ja õigusosakonna juhataja kt

► JURISTI TÖÖLAUALT

Vaidluste lahendamine töövaidluskomisjonis muutub mugavamaks

Sotsiaalministeeriumil on plaanis laiendada töövaidluskomisjoni õigusi. Nimelt soovib ministeerium, et tulevikus oleks võimalik töövaidluskomisjoni poole pöörduda ka muude, kui ainult töölepingu alusel tõusetunud probleemide puhul.

Millal täpselt seaduse muudatused jõustuvad, pole veel teada, sest praeguseks hetkeks on valminud alles eelnõu väljatöötamise kavatsus. Eelnõud ennast veel kirjutama hakatud ei ole. Kaubanduskojale teadaolevalt plaanitakse seaduse eelnõu avalikule kooskõlastamisele saata 2015. aasta maikuus.

TÖÖVAIDLUSTE LAHENDAMISE VÕIMALUSED TÄNA

Kui tööandjal ja töötajal tekib vaidlus, mida ei suudeta läbirääkimiste teel lahendada, on lahenduse saamiseks nii tööandjal kui ka töötajal võimalik pöörduda kas kohtu või töövaidluskomisjoni poole. Kuigi vaidluse lahendamine töövaidluskomisjonis on kiirem ja odavam, siis paraku pole komisjonis võimalik lahendada kõiki töösuhetest tulenevaid vaidlusi. Näiteks lahendab komisjon ainult neid vaidlusi, mis tõusetuvad töölepingu alusel. Samas muude lepingute, näiteks käsundus- või töövõtulepingu alusel tekkinud vaidlusi töövaidluskomisjon täna ei lahenda. Samuti ei lahenda komisjon vaidlusi, mille rahaline nõue ületab 10 000 eurot. Seega on töövaidluskomisjoni pädevust mitmel puhul piiratud.

KAS VAIDLUST ON MÕISTLIKUM LAHENDADA TÖÖVAIDLUSKOMISJONIS VÕI KOHTUS?

Küsimusele, kas vaidluse lahendamiseks on mõistlikum pöörduda pigem töövaidluskomisjoni või kohtu poole, on

ühest vastust raske anda. Kõik sõltub konkreetse vaidluse sisust. Siinkohal tasub üle korrata, et töövaidluskomisjoni poole on võimalik pöörduda ainult töölepingu alusel tõusetunud probleemide puhul. Lihtsama vaidluse puhul tasuks pöörduda siiski esmalt töövaidluskomisjoni poole, mis ei välista hilisemat õigust pöörduda sama probleemiga ka kohtu poole. Keerulisema vaidluse puhul tasub jätta komisjoni instants vahele ja pöörduda otse kohtusse. Siinkohal tasub meele pidada, et kohtusse pöördumisel hiljem enam töövaidluskomisjoni poole pöörduda ei saa. Soovi korral on võimalik otsust edasi kaevata kõrgema astme kohtusse.

Peamine põhjus, miks pöördatakse vaidluse lahendamiseks töövaidluskomisjoni poole, on menetluse kiirus. Nimelt peab töövaidluskomisjon võtma asja menetluse kolme tööpäeva jooksul alates avalduse esitamisest, pärast mida peab vaidluse sisuline läbivaatamine toimuma vähemalt ühe kuu jooksul. Samal ajal kohtusse pöördudes võivad menetlustähtajad venida kuni aastani, kohati isegi pikemaks. Seega, kui on soov vaidlust kiiresti lahendada on mõistlik pöörduda töövaidluskomisjoni poole.

Samuti võib töövaidluskomisjoni poole pöördumine osutada odavamaks kui kohtusse pöördumine, sest komisjonis peab pool tasuma ainult enda menetluskulud. Kohtusse pöördudes, tuleb aga arvestada sellega, et nõude rahuldamisel peab kaotaja üldjuhul tasuma ka teise poole menetluskulud, sh näiteks õigusabikulud.

Seega tuleks iga vaidluse puhul hinnata, kas mõistlikum on pöörduda töövaidluskomisjoni või kohtu poole. Samuti

ISTOCKPHOTO

tasub meele pidada, et kui vaidlus puudutab töötasu maksmist või töölepingu ülesütlemise vaidlustamist, siis ei pea riigilõivu tasuma ei töövaidluskomisjonis ega ka kohtus.

TÖÖVAIDLUSKOMISJONI ÕIGUSED LAIENEVAD

Nagu eelnevalt mainitud, lahendab töövaidluskomisjon ainult töölepingust tulenevaid vaidlusi. Sotsiaalministeerium on teinud ettepaneku laiendada töövaidluskomisjoni pädevust. Nimelt plaanitakse tulevikus võimaldada töövaidluskomisjoni poole pöörduda ka selliste vaidlustega, mis ei puuduta ainult töölepingut, ent on siiski seotud töösuhetega. Näiteks on tulevikus võimalik töövaidluskomisjoni poole pöörduda ka tööohutust või -tervishoidu

MIS ON OLULISEMAD MUUDATUSED?

- » Töövaidluskomisjoni õigusi laiendatakse.
- » Tööandja saab esitada ühe avalduse mitme töötaja vastu korraga.
- » Töötaja avaldusele on võimalik esitada vastunõue.
- » Avalduse läbivaatamise tähtaeg pikeneb ühelt kuult 45 päevani.

tööandja vastu nõude, siis tööandjal on võimalik esitada avaldusele vastunõue.

Kui hetkel peab töövaidluskomisjon vaatama avalduse läbi ühe kuu jooksul alates avalduse esitamisest, siis sotsiaalministeerium on teinud ettepaneku pikendada antud tähtaega 45 päevani. Muudatus on ministeeriumi sõnul vajalik selleks, et vastaspoolel oleks piisav aeg end istungiks ette valmistada. Samuti ollakse seisukohal, et vaatamata tähtaja piknemisele, on vaidluste lahendamine töövaidluskomisjonis endiselt kiirem, võrreldes vaidluste lahendamisega kohtus.

Kavandatavate muudatustega on võimalik soovi korral tutvuda Kaubanduskoja kodulehel aadressil www.koda.ee. Samuti ootame ettevõtjate arvamusi küsimusele, kas teie arvates lihtsustaksid kavandavad muudatused töövaidluste lahendamist?

► *Arvamused ja täpsustavad küsimused on oodatud e-posti aadressile simoona@koda.ee.*

► Samuti võib töövaidluskomisjoni poole pöördumine osutada odavamaks kui kohtusse pöördumine, sest komisjonis peab pool tasuma ainult enda menetluskulud.

puudutatavate probleemide korral. Antud hetkel on selliseid vaidluseid võimalik lahendada ainult kohtus.

Samuti on praktikas probleemiks osutunud ka asjaolu, et erinevalt kohtust puudub komisjonil õigus nõuda pooltelt tõendeid. Töövaidlus lahendatakse vaid poolte enda esitatud tõendite põhjal. Tulevikus plaanitakse siinkohal komisjoni õigusi laiendada

ning võimaldada ka komisjonil vajadusel nõuda lisatõendite esitamist.

VEEL OLULISTEST MUUDATUSTEST

Lisaks töövaidluskomisjoni õiguste laiendamisele plaanitakse teha veel teisi olulisi muudatusi. Näiteks võimaldada liita üheliigilisi avaldusi. See tähendab, et tööandjal oleks võimalik esitada sama avaldus korraga mitme töötaja vastu, mis kindlasti muudaks vaidluste lahendamise tööandjale mugavamaks.

Samuti plaanitakse teha ka muudatus, millega nähakse ette vastunõude esitamise võimalus. Näiteks, kui töötaja on esitanud

ning võimaldada ka komisjonil vajadusel nõuda lisatõendite esitamist.

SIMOONA HION

Jurist

▶ EUROOPA UUDISED

Küberrünnakutest ja -kaitsest

Olgu koheselt öeldud, et alljärgnev ei puuduta ei riikidevahelist kübersõda ega poliitilistel või muudel isiklikel motiividel toimepandavaid küberründeid, vaid tutvustab mõningaid noppeid ja soovitusi ühest Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee (EMSK) arvamusest „Küberrünnakud ELis“.

Selles arvamuses käsitleti ainult raha saamise eesmärgil sooritata vaid küberrünnakuid ja tehti ettepanekuid, kuidas siis ELis nende vastu võitlema peaks. Küberrünnaku all mõisteti sealjuures igasugust ründavat tegevust arvuti, infosüsteemide, infrastruktuuride, arvutivõrkude ja/või isiklike digitaalseadmete vastu erisuguste kuritahtlike tegude kaudu, et vastavat sihtmärki varastada, muuta või see hävitada. Sihtmärk võib olla raha, andmed või infotehnoloogia.

On selge, et küberrünnakute oht kasvab vastavalt meie suurenevale sõltuvusele internetist ja digitaaltehnoloogiast. Arvamuses viidati ühele Symanteci hiljutisele aruandele, mille kohaselt suurenes andmetega seotud rikkumiste koguarv 2013. aastal 62%, ulatudes üle 552 miljoni andmeavaldamise juhuni. Nende rikkumistega avaldatakse sageli tegelikud nimed, sünnikuupäevad või ID-numbrid, meditsiinilised andmed või finantsteave. Lisaks on 38% mobiilikasutajatest langenud viimase 12 kuu jooksul mobiiliseadmete küberkuritegevuse ohvriks. Ühe 2011. aasta tööstusaruande kohaselt kannavad küberrünnakute ohvrid üle maailma igal aastal kahju 290 miljardi euro ulatuses, mis tähendab, et küberrünnakud on tasuvamad kui ülemaailmne marihuaana-, kokaiini- ja herooinikaubandus kokku.

▶ Ühe 2011. aasta tööstusaruande kohaselt kannavad küberrünnakute ohvrid üle maailma igal aastal kahju 290 miljardi euro ulatuses, mis tähendab, et küberrünnakud on tasuvamad kui ülemaailmne marihuaana-, kokaiini- ja herooinikaubandus kokku.

RISKID

Küberrünnakute kaudu ähvardab inimesi pidev identiteedivarguse oht. Näiteks va-

rastati 2014. aasta mais ühe küberrünnakuga andmebaas, mis sisaldas 145 miljoni eBay konto omaniku isikuandmeid. Ühe 2013. aastal Kenti Ülikoolis läbi viidud küberjulgeoleku alase uuringu kohaselt häkiti Ühendkuningriigis vaid ühe aasta jooksul (2012/2013) sisse 9 miljoni täiskasvanu veebikontole, 8% elanikkonnast kaotas

küberkuritegevuse tõttu raha ja 2,3% Ühendkuningriigi elanikest kaotas küberkuritegevuse tõttu üle 10 000 Inglise naela.

Ühendkuningriigi valitsuse 2011. aasta aruande hinnangul läks küberkuritegevus riigi majandusele maksma kokku 27 miljardit naela. Kahju aga, mida küberrünnakud tekitavad, ei pruugi olla otsene rahakaotus vaid selle puhul võib arvestada veel järgmisi aspekte:

- intellektuaalomandi ja tundlike andmete kaotus;
- alternatiivkulud, sh häired teenuste osutamisel ja töötamisel;
- kahju kaubamärgi kuvandile ja ettevõtja mainele;
- kahjutasud ja hüvitismaksud klientidele (ebamugavuse või kaudse kahju eest) või lepingust tulenevad hüvitismaksud (viivituste jms eest);

ISTOCKPHOTO

- vastumeetmete ja kindlustuse kulud;
- riskide maandamise strateegiate ja küberrünnakutest taastumise kulud;
- äritegevuse ja konkurentsivõime kaotus;
- moonutused kaubanduses;
- töökohtade kadu.

Isegi kui rünnakud ei ole edukad, on vastava riski maandamise kulu kiirelt kasvamas. Hinnanguliselt kiireneb 2014. aastal ülemaailmse infoturberu kasv 8,6%ni ja selle maht ületab 73 miljardit USA dollarit.

ENIMLEVINUD KÜBERRÜNDE LIIGID

EMSK tõi oma arvamuses välja ka enamlevinud küberrünnete liigid:

a) Tavaliselt kasutatakse küberrünnakus ründevektorit, mille abil saab küberkurjategija ligipääsu veebiidentiteedi andmetele, arvutile või võrguserverile, et jõuda oma kuritegeliku eesmärgini. Sagedased ründevektorid on USB-seadmed, e-posti manused, veebilehed, hüplikaknad, kiirsõnumid, jututoad ja pettused, näiteks andmepüük.

b) Kõige sagedasem rünnakuvorm hõlmab pahavara kasutust. Pahavara on tarkvara, mille kaudu võetakse kuritegelikul eesmärgil kontroll digitaalseadme üle, näiteks selleks, et varastada kasutaja andmed või raha või levitada seda pahavara teistesse seadmetesse. Pahavara hõlmab arvutiviirusid (sh ussid ja Trooja hobused), lunavara, nuhkvara, reklaamvara, paanikatarkvara ja muid pahavaraprogramme. Näiteks lunavara on teatud liiki pahavara, mis halvab juurdepääsu nakatunud arvutisüsteemile ja nõuab juurdepääsu taastamiseks lunaraha.

c) Pahavara võib muuta arvuti ka robotiks, mis on ühendatud küberkurjategija robotvõrgu või zombivõrguga, mille üle kurjategijal on kontroll ja mida ta kasutab ohvrite ründamiseks.

Rämpspostirünnakuga saadab kurjategija massiliselt mittetellitud e-kirju, mille eesmärk on sageli panna ohver raha kulutama võltsitud kaupadele. Suurema osa rämpspositi saatmiseks kasutatakse robotvõrke.

d) Andmepüügiga tahetakse varastada isiku kasutajanimed, salasõnu ja krediitkaardandmeid, teeseldes usaldusväärset asutust, nii et kurjategija saaks kontrolli ohvri e-posti kontode, sotsiaalvõrgustike ja pangakontode üle. Andmepüük on kurjategija jaoks eriti tulus, sest 70% internetikasutajatest valivad sama salasõna peaaegu iga veebiteenuse jaoks, mida nad kasutavad.

e) Mõnikord kasutavad küberkurjategija teenusetökestusrünnakut (DoS), et ettevõtjalt või organisatsioonidelt raha välja pressida. Teenusetökestusrünnak on püü muuta arvuti või võrguressursid sihtmärki üle väljastpoolt tulevate teabenõuetega, nii et see ei saa reageerida ehtsatele andmevoogudele või reageerib nii aeglaselt, et on põhimõtteliselt kättesaadamatu. Ka teenusetökestusrünnakutes kasutavad kurjategijad sageli robotvõrke.

KUIDAS END KAITSTA

Kuidas siis end kaitsta ehk mida tuleks teha. ELi tasandil pakub EMSK välja

erinevaid meetmeid alates organisatsioonilistest ja õiguslikest ning lõpetades koolituse ja üldise teadlikkuse tõstmisega. Kodanikele ja ettevõtetele soovib EMSK aga järgmist:

Kodanikel tuleks:

- kasutada tugevaid ja meeldejäädavaid salasõnu;
- installeerida uutesse seadmetesse viirusetõrje;
- kontrollida sotsiaalmeedias privaatsuse seadistusi;
- osta veebipoodidest turvaliselt, kontrollides alati veebipoe ohutust;
- kui pakutakse, laadida alla tarkvara- ja rakenduste parandused.

Ettevõtjatel tuleks:

- luua usaldusväärsete rakenduste nimekiri;
- kasutada turvalisi standardseid süsteemi konfiguratsioone;
- paigaldada rakenduste parandused 48 tunni jooksul;
- paigaldada süsteemi parandused 48 tunni jooksul;
- vähendada administraatoriõigusega kasutajate arvu.

► **Komitee kohta saab lähemalt lugeda aadressilt www.eesc.europa.eu**

REET TEDER

Eesti Kaubandus-Tööstuskoja esindaja EMSKs

Riigihanketeated

MASINAD, SEADMED

Belgias hangitakse veemootjaid (maht ca. 30 000). Pakkumiste esitamine hollandi või prantsuse keeles.

Tähtaeg 02.09.2014. Kood 234

Rumeenias hangitakse rull-laagreid.

Tähtaeg 12.09.2014. Kood 235

Bulgaarias hangitakse väikepaate ja sõidukeid kasutamiseks väljaspool teedevõrku.

Tähtaeg 08.09.2014. Kood 236

Norras hangitakse polte, kruvisid, elektrilisi käsitööriistu, keevitusseadmeid, pindkarastus- ja kuum-pihustusmasinaid, tööpinkide osasid ja lisaseadmed, mitmesugused anorgaanilisi ja orgaanilisi keemilisi aineid.

Tähtaeg 09.09.2014. Kood 237

MUU

Itaalia lennujaam hangib jäätumisvastasteid vahendeid ja külmumisvastased preparaate.

Tähtaeg 08.09.2014. Kood 238

Saksamaal hangitakse identifitseerimiskäevõrusid (originaalkeeles: *patientenarmbänder*).

Tähtaeg 15.09.2014. Kood 239

Soomes hangitakse mitmeid kõndimise abivahendeid (originaalkeeles: kävelyteline, kävelypöytä, kävelykeppi, kyynärsaava ja lasten rattaat).

Tähtaeg 09.09.2014. Kood 240

VÕTA ÜHENDUST

Lea Aasamaa

Tel: 604 0083

E-post: lea.aasamaa@koda.ee

MISSIONS FOR GROWTH: EU-CHINA BUSINESS & TECHNOLOGY COOPERATION: KONVERENTS, MESS JA KONTAKTKOHTUMISED HIINAS

21.-23. oktoobril Chengdus Hiinas

Sügisel jätkab Euroopa Komisjon uute kõrgetasemeliste visiitidega, et aidata Euroopa ettevõtjatel avada uusi võimalusi huvipakkuvates riikides ja toetada kasulike koostöövõimaluste loomist.

Kutsume osa võtma osa tehnoloogiaalastest ja ärikontaktide loomist edendavast messist, sektoripõhistest töötubadest ja kontaktkohtumiste üritusest. Fookuses on keskkonnakaitse, taastuvenergia, biotehnoloogia ja ravimitööstus (*bio-pharmacy*), kaasaegne põllumajandustööstus (orgaaniline toit, toiduohutus ja -kvaliteet, teadus- ja arendustegevus), lennundus ja IKT.

WIKICOMMONS

Tähtaeg visiidile registreerimiseks: 15.09.2014, kontaktkohtumistele 16.10.2014.

▶ **Registreerimine, päevakava, info registreerunute kohta (+500 ettevõtet):** http://ec.europa.eu/enterprise/initiatives/mission-growth/missions-for-growth/daniel-calleja/asia/china/index_en.htm
ja kontaktkohtumiste kohta: <https://www.b2match.eu/ninth-eu-china-cooperation-fair>

MISSIONS FOR GROWTH: RAHVUSVAHELINE MESS JA KONTAKTKOHTUMISED AAFRIKAS, CAPE VERDES

18.-19. novembril Cabo Verdes

Euroopa Komisjon kutsub ettevõtjaid koostöösidemeid looma suure potentsiaaliga Lääne-Aafrikas. Visiidi sihtriik Cabo Verde on üks 16 Lääne-Aafrika riigist (Economic Community of Western African States), kellega Euroopa Liit on sõlminud majanduskoostöö lepingu, mis loob võimalused nendele riikidele tuua ELi turule oma kaupu tollimaksu- ja koguseliste piiranguteta. Visiidi rõhuasetus on valdkondadel: tekstiilitööstus ja jalanõude tootmine, põllumajandustööstus, taastuvenergia, merendus ja kalatööstus, turism.

WIKICOMMONS

▶ **Lisainfo regiooni ja visiidi eesmärkide kohta:** http://ec.europa.eu/enterprise/initiatives/mission-growth/missions-for-growth/additional/africa/cape-verde/index_en.htm

MEDICA 2014: MESS JA KONTAKTKOHTUMISED

12.-14. novembril Düsseldorfis Saksamaal

WIKICOMMONS

Medica on üks maailma suurimaid meditsiini- ja tervishoiuvaldkonna messe. Samuti on see iga-aastane kogunemiskoht valdkonnas tegutsejatele. Möödunud aastal osales messil 132 000 külastajat 120 riigist ning eksponente oli 4618 kokku 66 riigist.

Kutsume osalema Saksamaa Enterprise Europe Network partnerite korraldatud messi raames toimuvale kontaktkohtumiste üritusele, kus keskendutakse järgmistele valdkondadele:

- » diagnostika;
- » meditsiinitehnoloogia;
- » laboriseadmed;
- » füsioteraapia ja ortopeediline tehnoloogia;
- » tarbekaubad;
- » IKT;
- » meditsiiniteenused ja väljaanded.

Kontaktkohtumiste üritus toimub juba 15. korda. Möödunud aastal osales 240

ettevõtjat kokku 25 riigist ja toimus enam kui 800 kohtumist.

Tähtaeg kontaktkohtumiste üritusele registreerimiseks ja profilli loomiseks 28.11.2014.

Lisainfo:

www.b2match.eu/medica2014

Riigihanketeated

>>>

Rumeenias hangitakse ortopeedilisi proteese.

Tähtaeg 11.09.2014. Kood 241

Poolas hangitakse traatkudumit, rauakaupu, naelu.

Tähtaeg 09.09.2014. Kood 242

Bulgaarias hangitakse looma-sööta.

Tähtaeg 12.09.2014. Kood 243

Kreekas hangitakse välivalgusteid.

Tähtaeg 29.09.2014. Kood 244

IKT

Tšehhis hangitakse geotehnilisi teenuseid.

Tähtaeg 19.09.2014. Kood 245

Leedus hangitakse infosüsteeme, servereid, arvutiseadmeid, elektersedadmed ja tarvikud.

Tähtaeg 15.09.2014. Kood 246

Moldovas hangitakse pilvandmetööstust e andmekeskuse riistvara ja tarkvara (koolitus, toetus, hooldus ning pilverakenduste migratsioon e-teenuste lisamist pilverakendusse) (originaalkeeles: *procurement of hardware, software and associated services for M-Cloud Phase 2 - supply and installation of a cloud computing solution for a datacenter, including hardware, software, migration to cloud of a small set of existing services etc.*)

Tähtaeg 15.09.2014 Kood 300

TEKSTIIL, RÕIVAD, NAHK

Kreekas hangitakse veiste või hobuste nahka.

Tähtaeg 24.09.2014. Kood 247

>>>

VÕTA ÜHENDUST

Lea Aasamaa

Tel: 604 0083

E-post: lea.aasamaa@koda.ee

Riigihanketeated

Leedus hangitakse jalatseid ja rihmasid.

Tähtaeg 15.09.2014. Kood 248

Lätis hangitakse erirõivaid ja manuseid.

Tähtaeg 08.09.2014. Kood 249

Itaalias hangitakse passitootmisega seotud niiti- ja tekstiil lõnga.

Tähtaeg 19.09.2014. Kood 250

Horvaatias hangitakse ametirõivaid, ülikondi ja jalatseid.

Tähtaeg 10.09.2014. Kood 251

MÖÖBEL, SISUSTUS

Saksamaal hangitakse bürootoole.

Tähtaeg 20.10.2014. Kood 252

Eestis hangitakse kooli sisustust.

Tähtaeg 15.09.2014. Kood 253

Saksamaal hangitakse seinakellasid jm (mitte kaasaskantavad) kellasad.

Tähtaeg 22.09.2014. Kood 254

VÕTA ÜHENDUST

▶ **Lea Aasamaa**
Tel: 604 0083
E-post: lea.aasamaa@koda.ee

NAVIGATE 2014: MERENDUSSEKTORI JA MERETRASPORDI MESS NING KONTAKTKOHTUMISED

19. novembril Turus Soomes

WIKICOMMONS

Kutsume osalema merendusvaldkonna laiahaardelisel messil ja selle raames toimival kontaktkohtumise üritusel.

Sektorid:

- » laevaehitus, laevaehitustehnoloogiad, seadmed ja tarvikud;
- » elektroonika, mehhanismid- ja kommunikatsiooni süsteemid;
- » sadama tehnoloogiad ja kaupade käitlemise süsteemid;
- » merendusteenused ja meretransport;
- » merendusala teadus- ja arendustegevus, innovatsioon;
- » uued energiaallikad (biokütus, LNG);
- » keskkonnasäästlik tehnoloogia (*cleantech*).

Kontaktkohtumise üritus annab suurepärase võimaluse leida uusi äripartnereid, alltöövõtjaid, teadus- ja arendustöö partnereid, tutvuda ja pakkuda uusi tehnoloogiad.

Olulised kuupäevad:

- 3. november:** registreerumine ja ettevõtte profiili esitamine
- 10. november:** kohtumiste valimine

Osalemistasu: kontaktkohtumiste üritus on tasuta.

▶ **Lisainfo:**
www.b2match.eu/navigate2014

VINITECH SIFEL: MESS JA KONTAKTKOHTUMISED

2.-4. detsembril Brordeaux's Prantsusmaal

WIKICOMMONS

Veini, puuvilja ja juurviljade tootjate rahvusvaheline mess ja kontaktkohtumised. Möödunud aastal oli külastajaid enam kui 6000, kokku 70 riigist. Osalema on oodatud ettevõtjad seemnete ja taimede tootjatest pakkematerjalide tootjateni ning vastavaid lahendusi pakkuvate/ vajavate firmade- ning hulгимүүjateni.

Esindatud valdkonnad:

- » puu- ja juurviljad;
- » viljapuuaiaid ja veinistandused;
- » veinitootmine;
- » pakendamine ja pudelitesse villimine;
- » juhtimissüsteemid.

Olulised kuupäevad:

20. november: registreerimine ja profiili loomine

27. november: kohtumiste valimine

Osalemistasu: kontaktkohtumiste üritus on tasuta.

► **Lisainfo ja registreerimine:**
Kontaktkohtumised:
www.b2match.eu/vinitech2014
Mess: vinitech.fr/en/

TECH INDUSTRY 2014: KONTAKTKOHTUMISED JA MESS LÄTIS

4.- 5. detsembril Riias Lätis

Balti piirkonna üks olulisim valdkonna mess ootab ka sel aastal huvitatud ettevõtjaid jt osalejaid tööstussektori viimastest uudistest osa saama ja uusi partnerlussuhteid looma.

Tech Industry kontaktkohtumiste üritusele oodatakse osalema ettevõtete esindajaid, teadus-arendusspetsialiste ja teadlasi, ülikoolide esindajaid, tehnoloogiasirdest huvitatud ja samuti vahendavaid organisatsioone, investoreid, avaliku sektori esindajaid jt.

Seotud sektorid:

- » masinaehitus;
- » metallitöö;
- » automaatika;
- » elektroonika;

- » elektrotehnika;
- » innovaatilised tehnoloogiad;
- » seadmed ja tarvikud;
- » töövahendid.

Olulised kuupäevad:

17. november: registreerimine ja ettevõtte profiili esitamine

24. november: kohtumiste valimine

Osalemistasu: kontaktkohtumiste üritus on tasuta

► **Lisainfo:**
www.techindustry.een.lv

Koostööpakkumised

Venemaa gaasigeneraatorite ja destilleerimisaparatuuri, filtreerimise ning puhastusvedelike tootmisega tegelev ettevõtte otsib logistikateenuse pakkujat.

Kood: BRRU20140306003

Venemaa õhtu-, pulma- ja kokteilikleitide õmblemise- ja disainiga tegelev ettevõtte otsib disainereid rahvusvaheliste näituste ja moemesside ühiseks külastamiseks. **Kood: BRRU20140324001**

Hollandi metalli erikonstruktsioonide tootmisele spetsialiseerunud ettevõtte otsib ehituse-, mööbli- või riidehoiu garnituuride projekteerimise- ja tootmisega tegelevat ettevõtet oma tootevaliku laiendamiseks ja täiendamiseks. Hollandi ettevõtte on avatud erinevatele koostöölepetele.

Kood: BRNL20140606001

Norra väikeettevõtte tegeleb restorani lauagarnituuri disainimisega ja otsib portselanist, klaasist, plastikust, puidust ja metallist lauanõude tootjat.

Kood: BRNO20140522001

Suurbritannia lemmiklooma aksessuaaride ja erinevate kottide tootmisega tegelev väikeettevõtte otsib ettevõtet tekstiilisektorist kõrgvaliteetsete toodete valmistamiseks. Nõutud on kogemus lemmikloomade toodete, nt kandekottide või sarnaste toodete toomises. **Kood: BRUK20140624001**

Suurbritannia ettevõtte otsib spordiriie tootjat suuremate tellimuste täitmiseks.

Kood: BRUK20140711001

Hispaania toiduainete müügiga tegelev ettevõtte pakub esindaja ja agenditeenuseid toidu-, joogi ja tubakatoodete tootjatele, kes soovivad siseneda Hispaania turule. **Kood: BRES20140714001**

Rumeenia farmaatsiatoodete edasimüügiga tegelev ettevõtte pakub kaubandusvahendusteenuseid. **Kood: BRRO20140618001**

Belgia liha- ja lihatoodete hulгимүүgiga tegelev ettevõtte otsib pakendite tootjat: plastikalused, paberpakendid, pakkekile, bio-pakend, vaakumkotid liha ja lihatoodetele (nt vorst, sink jne).

Kood: BRBE20140709001

Prantsusmaa tiserlikoda otsib koostööpartnereid tipp-tasemel sisekujundusprojektide tarbeks järgimistest valdkondadest: keraamika, valgustus, sepistamine, ukсед jm sisustus, otsib edasimüüjaid, pakub alltöövõttu, ühissetevõtlust ja vastastikust tootmist.

Kood: BRFR20140228001

KOOSTÖÖPAKKUMISTE
KONTAKTIDE INFO:

► **Aleksandra Kriventsova**
Tel: 604 0082
E-post: Aleksandra.Kriventsova@koda.ee

▶ KAUBANDUSKODA PAKUB

Koolituste väärtus ei seisne mitte ainult omandatud teadmistes

Kaubanduskoda on koolituste planeerimisel pidanud eelkõige silmas eksporditegevusega seonduvaid aspekte ning seadusandluses toimunud muudatusi. Samuti hoitakse silm peal muudel arengutel, et info nendest jõuaks kiiresti ja asjatundlikult kõigi asjaspuutuvate ettevõtjateni (nt info kaubanduslääbirääkimiste seisust oluliste riikidega, tarbijakaitseteemadest, võimalustest osaleda rahvusvaheliste organisatsioonide hangetes jne). Tagasiside põhjal on sellised koolitused kõrgelt hinnatud.

Teemade löikes on Kaubanduskoja koolituste hulgas esikohal raamatupidamis- ja mak-

planeeritud ja toimuvad regulaarselt, kuid nende konkreetne sisu võib selguda suhteliselt viimasel hetkel (nt maksunduses toimunud muudatusi tutvustavad seminarid, mingi konkreetse valdkonna kohutapraktika ülevaated). Üksikuid pikemaajad ja ettevõtja n-ö baasharidusse kuuluvaid koolitusi üritame korraldada igal aastal. Näiteks võib siin tuua kuuest seminarist koosneva koolituste tsükli „Finantskoolitus firma võtmeisikutele“.

Koostöös riigiasutustega oleme korraldanud koolitusi teemadel, mis nii riigi esindajate kui meie arvates on olulised maksimaalselt laiale ettevõtjate ringile. Siin võib näiteks tuua koostöös Tarbijakaitseametiga „Suunanäitaja“ üldnimetuse all toimunud ja eri teemasid puudutanud infopäevad, samuti koolitused, kus Maksu- ja Tolliameti eksperdid tutvustasid töötamise registrit. Väga populaarsed on olnud koolitused, kus Maailmapanga, NATO ja teiste

rahvusvaheliste organisatsioonide esindajad on tutvustanud Eesti ettevõtjatele võimalusi nendele organisatsioonidele kaupu või teenuseid müüa.

Koolituste hinnakujundusest rääkides oleks väärt ühekülgset rõhutada, et meie koolitused on odavad. Meie eesmärk on eelkõige kasutada koolitustes erinevate valdkondade tipploketoreid ja korraldada nende esinemisi võimalikult soodsas hinnas. Meil on hea meel tõdeda, et tihti on need tunnustatud lektorid seotud audiitorfirmade ning advokaadi- ja õigusbüroodega, kes on ise Kaubanduskoja liikmed. Teise osa meie esinejate valikul määrab see, et nad oleksid ise ettevõtjad

▶ Meie eesmärk on eelkõige kasutada koolitustes erinevate valdkondade tipploketoreid ja korraldada nende esinemisi võimalikult soodsas hinnas

suteemalised ning õiguslased (sh tööõigus) seminarid. Samas püüame jõudumööda ja vastavalt liikmete huvile haarata ka n-ö pehmeid valdkondi, näiteks müük psühholoogia, läbirääkimised jm.

Eksporditeemalisi koolitusi viivad läbi tunnustatud praktikud, kes on ise ettevõtjad ning kes ühtlasi oskavad omandatud hästi edasi anda. Nad on eranditult rahvusvahelises keskkonnas töötamise kogemusega.

Seadusandluse koolitustüübi puhul tuleb paratamatult arvestada sellega, et neid ei saa pikaajaliselt koolituskalendrisse ette planeerida, sest seadusandja tegutsemise kiirus on tihti raskesti prognoositav. Tõsi – osa taolisi koolitusi on korraldajate poolt pikalt ette

ISTOCKPHOTO

ja oskaksid läbi enda kogemuse aidata teisi ettevõtjaid. Seega, lugupeetud liikmed, – koolitused on kindlasti ka teile üheks võimaluseks oma kogemusi jagada!

KOOLITUSED JA SEMINARID EI OLE VAID TEADMISTE OMANDAMISE KOHAD.

Koolitusel osalemist kaaludes soovime kaaluda järgmisi asjaolusid:

1. Koolitus motiveerib inimesi. Töötajate motivatsioonile mõjub hästi, kui nad saavad kasvõi üheks päevaks eemale oma igapäevases töökeskkonnast.

2. Koolitus võimaldab inimestel üksteisega suhelda ning lisaks koolitajale

2014. aasta liikmete rahulolu uuringust selgus, et Kaubanduskoja koolitused on tuntud ja liikmed soovivad neil osaleda. Koolitustega jäi rahule 87% koolitustel, infopäevadel või seminaridel osalenutest. Edaspidi oodatakse koolitusi maksunduse, õiguse, toetuste, ekspordi, finantside, turunduse, müügi ja juhtimise vallast.

on võimalik häid näpunäiteid saada ka teistelt osalejatelt, kuna võib eeldada, et koolitusel osalevad need inimesed, kes on samamoodi nagu teie antud teemast huvitatud. Samas tähendab see ka, et neil on sarnased küsimused ja probleemid, mida koos arutada.

3. Koolitus avardab silmaringi – tänapäeva muutavas maailmas peab pidevalt silmad lahti hoidma, sest ei ole võimalik pikaajaliselt konkurentsisis püsida, kui ei lähe kaasa muudatustega või ei algata neid ise. Erinevad koolitused on heaks inspiratsiooni ja uute ideede allikaks.

4. Koolitus annab uut informatsiooni.

Tänapäeva info paljususe juures on koolitustel oluline tähtsus. Kuna infot on palju, siis tihtipeale on keeruline eristada olulist ebaolulisest ning tõde ebatõest.

Uus ärihooaeg on algamas ning koos sellega saab hoo sisse ka Kaubanduskoja uus koolitushooaeg. Muu hulgas alustab ka palju populaarsust võitnud ekspordikoolituste uus tsükkel. Jälgige Kaubanduskoja Teatajat ning pidevalt täiendatavat koolituskalendrit meie kodulehel www.koda.ee/koolitused-uritused.

TOOMAS HANSSON

Tartu regiooni juhataja

▶ INNOVATSIOONIVEERG

Ettevõtjatele on avatud erinevad võimalused sihtturgude ringi laiendamiseks

Eesti ettevõtete ekspordiprobleemide uuringust selgub, et üheks suurimaks takistuseks kohalikele eksportööridele on sihtturgude kitsas kontaktvõrgustik. Kas ja kuidas kontaktvõrgustikku laiendada ning missugust tuge riik pakub?

EKSPORDI TOETAMISEL ON FOKUS KITSASKOHTADEL

„Eesti Ettevõtlike Kasvustrateegia 2014-2020“ seab oluliseks eesmärgiks uutele eksporditurgudele sisenemise oskuse, ekspordi pikaajalise planeerimise, oma brändi arendamise, ekspordigarantide pakumise ning uute ärivõimaluste loomise,“ selgitab Kaupo Reede, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi majandusarengu osakonna juhataja. Reede lisab, et vähem oluline pole aga ekspordialane koostöö hästi toimivate võrgustike kaudu. „Eesti ekspordi arengu toetamisel on eesmärgiks aidata ettevõtjaid hakkama saama kitsaskohtadega, mis takistavad Eesti ettevõtete ekspordi arengut,“ rõhutab Reede. Viidatud kitsaskohtadest annab ülevaate Eesti Kaubandus- Tööstuskoja tellimusel Praxise poolt tehtud Eesti ettevõtete ekspordiprobleeme kaardistanud uuring, kust selgub, et üheks

suurimaks takistuseks on sihtturgude kitsas kontaktvõrgustik.

ERINEVAD TUGITEENUSED EASi

„Selleks, et tagada ettevõtte ekspordialaste tegevuste pikaajalisem planeerimine sidustatakse ettevõtete ekspordi arendamisele suunatud toetusmeetmed ettevõtte pikaajalise arenguplaani koostamisega. Oluline on siinjuures ekspordialaste tegevuste seotus ettevõtte pikaajaliste eesmärkidega ning pikaajalise strateegilise planeerimisega,“ rõhutab Tiina Kalju, EASi ettevõtlus- ja innovatsioonikeskuse juhi kohusetäitja. Kalju selgitab, et kasvuettevõtja arenguplaani toetusmeetme raames on ettevõttel võimalik parendada ka ekspordialaseid kitsaskohti.

Ettevõtetele on välisurule minekul oluline turul kohapeal kasutada olev tugi. „EASi ekspordinõunikud töötavad täna Soomes, Rootsis, Norras, Taanis,

Saksamaal ja Suurbritannias. Sel aastal alustavad ekspordinõunikud tööd Prantsusmaal, Hollandis ja Hiinas,“ räägib Allar Korjas, EASi ekspordidivisjoni juht. Olulisem osa ekspordinõunike tööst on „Ekspordipartneri otsingu“ teenus, kus Eesti ettevõtteid nõustatakse klientide leidmisel välisurule sisenemisel ja aidatakse potentsiaalsete klientidega esimeste kohtumiste korraldamisel. Lisaks saab ekspordinõunikelt alati küsida infot ja nõu kohaliku turu võimaluste kohta ning vajadusel abi kliendikohtumiste korraldamisel või messidel osalemisel. Korjase sõnul on edaspidi plaan teenuste nimekirja veelgi laiendada.

Majandus- ja kommunikatsiooniministeeriumi ning EASi koostöös on käivitatud **Ekspordibuldooseri programm**, mille eesmärgiks on ettevõtjate uuele turule aitamine ning seal neile püsiklientide baasi tekitamine. Programmis osalevate

ISTOCKPHOTO

► Iga le programmis osalevale ettevõttele korraldatakse kohtumised nende potentsiaalsete klientidega, kellel on reaalne huvi koostööks Eesti ettevõtetega ning kus on võimalik saada kohtumistele ostuotsuste võtmeisikuid.

ettevõtete käsutusse antakse kuni pooleks aastaks konsultatsiooniettevõtte, millel on ettevõtete vastavale sihtturule viimise kogemus. Konsultatsiooniettevõtte aitab Eesti ettevõtetel koostada turule sisenemise plaani, kaardistab potentsiaalsed kliendid ja korraldab kohtumised. Iga le programmis osalevale ettevõttele korraldatakse kohtumised nende potentsiaalsete klientidega,

kellel on reaalne huvi koostööks Eesti ettevõtetega ning kus on võimalik saada kohtumistele ostuotsuste võtmeisikuid. „Käesolevaks aastaks oli planeeritud kuus ekspordibuldooseriit. Nendest Austria ja Saksamaa omad on praeguseks lõppenud. Prantsusmaa, Belgia, Hollandi omadele on registreerimine lõppenud, kuid veel on võimalik liituda Hiina buldooseriiga. Septembrist alates on võimalik registreeruda ka juba järgmisel aastal erinevatele sihtturgudele minevatele ekspordibuldooseriitele,“ innustab Korjas ettevõtteid osalema.

Jätkuvalt korraldab EAS Eesti ettevõtte ühisstende rahvusvahelistel messidel.

Kontaktreisidest on hetkel avatud registreerimised Saksamaa, Taani ja Hiina 2015. aastal toimuvatele reisidele.

► *Loe lisaks kontaktreiside, ekspordibuldooseriite riiklike ühisstendide kohta www.eas.ee/eksport*

PIRET POTISEPP

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium

► KASULIKKU

23. septembrist jõuavad ringlusse uued 10-eurosed pangatähed

Uue pangatähe kujunduses toimunud muudatuste ja turvaelementide tutvustamiseks korraldab Eesti Pank septembri jooksul Tallinnas, Tartus, Pärnus ja Narvas (Narvas nii eesti kui ka vene keeles) loengusarja sularahakäitlejatele, millest osavõtt on tasuta.

Kutsume osalema loengul, kus on võimalik oma silmaga näha uut rahatähte enne selle ringlusse jõudmist. Eesti Panga rahaanalüütik-ekspert Meelis Metus tutvustab loengul turvaelemente, annab juhiseid, kuidas õiget rahatähte ilma rahakäitlusseadmeta ära tunda, ja puudutab ka võltsingute teemat. Osalejatele jagatakse kaasa trükiseid.

Loengute ajakava ja info üritustele registreerimise kohta leiab Eesti Panga veebilehelt.

Ühtlasi tuletame kaupmeestele meelde, et 10-euroste kasutuselevõtuks tuleb uuendada rahakäitlusseadmeid. Uuenduste sisseviimiseks on vaja ühendust võtta selle firmaga, kes on teile vastavad seadmed tarninud ja vastutavad tehnika töökindluse eest. Juhul kui rahakäitlusseadmete ja autentimisvahendite tehniline valmisolek pole tagatud, pole see põhjus uue 10-eurose vastuvõtmisest keelduda – alates 23. septembrist on uus 10-eurone seaduslik maksevahend, mille vastuvõtmisest keelduda ei tohi. Loe täpsemalt Eesti Panga kodulehelt www.eestipank.ee.

Lühidalt muudatustest turvaelementides

Uutel 10-eurostel pangatähedel on uued ja tõhustatud turvaelemendid, mis on ka uutel 5-eurostel – portreehologramm, portreevesimärk ja smaragdroheline number.

- Hologrammile ja vesimärgile on lisatud Kreeka mütoloogiast tuntud Europe portree. Europe on ühtlasi kogu teise seeria tunnusjooneks.
- Smaragdroheline number asub pangatähe vasakul alumisel serval ja selle trükivärv muutub pangatähte kallutades smaragdrohelisest tumesiniseks.
- Pangatähe paremal ja vasakul serval on reljeefsed jooned, mis on abiks vaegnägijatele.

ISTOCKPHOTO

- Pangatähe üldine kujundus on sama nagu esimese seeria pangatähel, kandes edasi temaatikat „Ajastud ja stiilid“. Uus 10-eurone on punane ja kujutab romaani arhitektuuristiili. Piltliku ülevaate, sh videod ja interaktiivsed tutvustused peamistest muudatustest ja sellest, kuidas raha õigsust kontrollida, leiab Eesti Panga kodulehelt www.eestipank.ee.

Kui vajate trükiseid, soovite koolitusi enda asutusse või tekib täiendavaid küsimusi, siis palume julgelt ühendust võtta Eesti Panga infomeilil info@eestipank.ee.

► KODA KUTSUB OSALEMA

SEMINAR „ÜLE 1000 EUROSTE TEHINGUTE DEKLAREERIMINE JA MUUDATUSED SÕIDUAUTODE KÄIBEMAKSUSTAMISES. ERISOODUSTUSED“

10. septembril Pärnus (Tartu Ülikooli Pärnu Kolledžis, Ringi 35)

12. septembril Kuressaares (Ajamajas, Tallinna 16)

25. septembril Tartus (Atlantise konventsikeskuses, Narva mnt 2)

Seminaril räägitakse, millised on nõuded ja kord üle 1000euroste tehingute deklareerimisel ning milles seisnevad muudatused ettevõtete käsutuses olevate sõiduautode käibemaksu arvestamisel.

Kuna jätkuvalt on palju probleeme erisoodustuste maksustamisel, siis pööratakse koolituse teises osas tähelepanu ka nendele küsimustele.

Käsitletavad teemad:

- Käibedeklaratsiooni lisas kajastatavad ostu- ja müügitehingud ja andmed.
- Nõuded arvetele.
- Üleminekusätteid ja vajadusel nende taotlemine.
- Sõiduauto kasutamisel erisoodustuste tekkimise tingimused.
- Sõiduauto soetusel sisendkäibemaksu mahaarvamise uus piirang ja millal piirangut ei rakendata.
- Sõiduauto hüvitise maksamise uued tingimused ja muudatused.
- Tehingute tõendamise probleemid.
- Mis on erisoodustus ja selle maksukoormus.
- Erisoodustuse saajad ja erisätteid kontsernisiseses tehingutes.
- Kodukontor.
- Sõiduauto ja teiste transpordivahendite kasutamise seotud maksud.
- Tehingud oma töötajate ja juhtidega.
- Laenude andmisel tekkivad maksuprobleemid.
- Kohtupraktika eeltoodud küsimustes.

Osavõtutasu Kaubanduskoja liikmetele 50 eurot, mitteliikmetele 80 eurot, lisandub käibemaks. Hinnas sisalduvad teabematerjalid, lõuna ja kohvipaus.

WIKICOMMONS

Lektor on **TÕNIS JAKOB**, audiitoräriühingu OÜ Marisett juhataja ja juhtiv maksukonsultant ning vandeaudiitor. Ta on osalenud lektorina paljudel raamatupidamise ja maksustamise teemalistel avalikel koolitustel ja seminaridel ning on olnud ülikoolides maksustamise õppejõud.

Vannutatud audiitor alates 1994. aastast ning olnud 1994–2008.a Eesti Audiitorikogu juhatuse liige.

Omab laialdast kogemust nii Eesti siseses kui rahvusvahelises maksunõustamises ja maksude planeerimisel erinevate tehingute osas.

INFO JA REGISTREERIMINE:

Pärnu ja Kuressaare koolitus

Kaubanduskoja Pärnu esindus

Tel: 443 0989

E-post: parnu@koda.ee

Tartu koolitus

Kaubanduskoja Tartu esindus

Tel: 744 2196

E-post: tartu@koda.ee

▶ KODA KUTSUB OSALEMA

FINANTSKOOLITUS FIRMA VÕTMEISIKUTELE II

Jätkame kevadel alanud finantskoolituste tsükli teise osaga, mis keskendub kuluarvestuse, eelarvestamise ja rahastamisega seotud küsimustele.

Seminaridel toetatakse koolitustsükli esimeses osas omandatud teadmiste ja eelkõige on need mõeldud neile firma võtmeisikutele, kellel puudub finantsalane eriharidus.

Koolitusel kasutatakse praktikas korduvalt järele proovitud meetodikat, mis muudab finantsküsimused huvitavaks ja mõistetavaks.

Koolitustsükli teine osa toimub **30. septembril, 28. oktoobril ja 25. novembril** 2014. kell 11.00–16.15 Eesti Kaubandus-Tööstuskojas (Toom-Kooli 17).

Koolitaja **Margus Tinit** on Eesti Raamatupidajate Kogu juhatuse liige ja vandeaudiitor. Ta on tegelenud finantskoolituste läbiviimisega alates 1992. aastast.

Käsitlemisele tulevad järgmised teemad: Kuluarvestus (30. septembril). Eelarvestamine (28. oktoobril). Rahastamine: laenu ja omakapital (25. novembril).

Koolituse läbinutele väljastatakse sellekohane tunnistus.

INFO JA REGISTREERIMINE:

Toomas Hansson

Kaubanduskoja Tartu esindus
Tel: 744 2196
E-mail: toomas@koda.ee

Koolituspäevade detailsemate kirjeldustega on võimalik tutvuda Kaubanduskoja kodulehel:
www.koda.ee/koolitused-uritused/

EESTI KAUBANDUS-TÖÖSTUSKOJA JA NORDEA PANGA ETTEVÕTLUSSEMINAR IDA-VIRUMAAL

Aeg: 25. september 2014.

Koht: Tartu Ülikooli Narva Kolledž (Raekoja plats 2, Narva).

Hind: Osalemine Kaubanduskoja liikmetele ja Nordea panga klientidele tasuta, vajalik eelregistreerumine.

Seminaril keskendutakse Ida-Virumaa ettevõtluse väljavaadetele laiemas majandusruumis.

Seminari **modereerib** Eesti Raudtee nõukogu esimees **Raivo Vare**.

Teemad:

- Ida-Virumaa ettevõtluse võimalused globaliseerivas maailmas: edu faktorid.
- Transiidi ja logistika tuleviku visioon. Piiriülene koostöö.
- Läbilöögipotentsiaal Euroopa Liidu piiririigis, kasutatud ja kasutamata võimalused.

Seminar toimub vene keeles, osalejatele tagatakse sünkroontõlge eesti keelde.

INFO JA REGISTREERIMINE:

Margus Ilmjärv

Kaubanduskoja Jõhvi esindus
Tel: 502 3699
E-post: margus@koda.ee

EKSPORDIKOOLITUSED

2014

Koolituse viib läbi **JAKOB SAKS**, ettevõtja ja ekspordöör, kes on olnud üle 17 aasta seotud rahvusvahelise äriga. Peale magistriskraadi omandamist Copenhagen Business Schoolis suundus ta ennast täiendama Venezuelasse. Naastes Euroopasse hoolitses Jakob Baltika jaekettide ekspordisuunalise laienemise ja innovaatilisuse eest. 2003. aastast Hispaanias töötades juhtis ta DRV-Phytolab Groupi ekspordi ligi 80 riiki. Viimased 5 aastat tegeleb ettevõtjana aktiivselt ekspordiga. On käivitanud siin mitmeid ettevõtteid, sh innovaatiliste motosporti toodetega tegeleva Rabaconda OÜ ja Tallinnas restorani Neikid.

Praktik **ALLAN M. PETTAI** on Ameerika eestlane, kes on õpetanud kahes Berliini tehnikaülikoolis ja töötanud toote- ja projektjuhina Saksamaa elektrotehnika tööstuses. Tema kogemused äri-äri- ja valdkonnas ja kontaktvõrgustik Kesk-Euroopas tõi ta läbi EASi arendustöötaja programmi „tagasi“ Eestisse, et Harju Elektri eksporditugevdada. Allan M. Pettai on väga tugev müügimees ning pidev messidel osaleja, kellel on kindel visioon.

Praktik **REIN MALM** on Rootsi eestlane, kes on tuntud Eesti ettevõtjate nõustaja ja konsulteerijana Rootsi turule sisenemisel. Rein Malm on kogu oma elu töötanud ekspordiga seotud ettevõtetes. Tõenäoliselt pole valdkonda, mille osas Rein Malm ei oleks nõustanud Rootsi turule sisenemisel – logistikast puitmajade ja IT-ni. Tal on laialdased kogemused äri-äri- ja valdkonnas ja kontaktvõrgustik Skandinaavias. Rein Malm on ühtaegu tugev konsultant ja praktik, kui ka koolituste läbiviija. Oma karjääri jooksul on ta nõustanud vähemalt 100 ettevõtet turu-uuringute ja ekspordiplaani teostamisel.

KOOLITUS „KONTAKTIDE LOOMINE JA KOOSTÖÖPARTNERITE LEIDMINE SIHTTURUL“

Tallinn • (Eesti Kaubandus-Tööstuskoda, Toom-Kooli 17)
15. september 2014
18. november 2014
20. jaanuar 2015
17. veebruar 2015

Tartu • (Dorpat Konverentsikeskus, Turu 2, Krause saal)
21. oktoober 2014
17. märts 2015

KOOLITUS „PRAKTILISI NÄPUNÄITEID EKSPORTIJALE TURU-UURINGUTEKS“

Tallinn • (Eesti Kaubandus-Tööstuskoda, Toom-Kooli 17)
17. september 2014
19. november 2014
21. jaanuar 2015
18. veebruar 2015

Tartu • (Dorpat Konverentsikeskus, Turu 2, Krause saal)
23. oktoober 2014
19. märts 2015

KOOLITUS „KUIDAS MITMEKORDISTADA VÄLISMESSIL OSALEMISE KASUMLIKKUST?“

Tallinn • (Eesti Kaubandus-Tööstuskoda, Toom-Kooli 17)
16. september 2014
20. november 2014
22. jaanuar 2015
19. veebruar 2015

Tartu • (Dorpat Konverentsikeskus, Turu 2, Krause saal)
22. oktoober 2014
18. märts 2015

LISAINFO JA REGISTREERUMINE:

Lidia Friedenthal • Tel 604 0077 • E-post: lidia@koda.ee

Haili Kapsi • Tel 604 0078 • E-post: haili@koda.ee

Registreerumine Kaubanduskoja kodulehel www.koda.ee kaudu.

Koolituse maksumus on 20 eurot, millele lisandub käibemaks. Hinnas sisalduvad jaotusmaterjalid ja toitlustamine.

Korraldajatel on õigus teha vajadusel programmis muudatusi.

Ekspordialane info EAS-i kodulehel

www.eas.ee/ekspordikoolitused

Koolituste korraldamist rahastab Euroopa Sotsiaalfond

KODA KUTSUB OSALEMA SEMINAR „ETTEVÖTTE MÜÜMINE – KUI PALJU MAKSAB SU ELUTÖÖ?”

Aeg: 20. november 2014

Koht: Kaubanduskoda
(Toom-Kooli 17, Tallinn).

Hind: Kaubanduskoja liikmetele 50,
mitteliikmetele 75 eurot.*

Taasiseseisvumisaja algusest tegutsenud ettevõtted hakkavad mõne aasta pärast saada 25aastaseks ja ühel hetkel võib tekkida vajadus oma ettevõtte müümiseks. Seminari eesmärgiks on anda osalejatele ülevaade sellest, kuidas hinnata müüdava ettevõtte väärtust, kuidas ettevõtte müügiks ette valmistada, millised on müügi õiguslikud ja finantsaspektid ning kuidas kõita võimalike investorite tähelepanu. Seminari sihtgrupiks on osasihingute ja aktsiaseltside osanikud ja aktsionärid, aga

ka juhatuse ja nõukogu liikmed, tegevjuhid, raamatupidajad, juristid jm isikud, kelle tegevus on seotud äriühingu juhtimise nõustamise või toetamisega.

Lektorid:

Erki Katkosild, Investment Agency OÜ, analüütik

Jelena Štšeberina, Finantskonsultant OÜ partner, juhatuse liige

Gerli Kilusk, Advokaadibüroo Red, partner, vandeadvokaat

Indrek Nuume, LHV Panga juhatuse liige, ettevõtete panganduse juht

Peeter Saks, AS BaltCap, juhtivpartner

Tero Nummenpää, Translink Corporate Finance Ltd.

INFO JA REGISTREERIMINE:

Margus Ilmjärv

Kaubanduskoja Jõhvi esindus

Tel: 337 4950

E-post: margus@koda.ee

*LISANDUB KÄIBEMAKS. HIND SISALDAB KOHVIPAUSI, LÕUNAT JA JAOTUSMATERJALE.

MESSUKESKUS HELSINKI PROGRAMM AUGUST-DETSEMBER 2014

Helsingi Messikeskus on Soome suurim messide ja kongresside toimumiskoht, mis on tuntud oma professionaalsete ürituste ja teeninduse rahvusvahelise taseme poolest. Helsingi on meeldivalt lähedal ja messikeskus külastajale kergesti leitav. Tere tulemast!

Küllaga häid
põhjuseid Soome
sõiduks!

28.–30.08.	Forma sügis – mess jaekaubanduses edasimüüjatele: kingitused, sisustustarvikud, tervise- ja loodustooted, moetooted	17.–19.10.	I LOVE ME: Ilu, Mood, Tervis, Ehted ja kellad, Loomulikult - loodustooted	14.–16.11.	Farmaatsiapäevad
28.–29.08.	Äriteenuste päevad – kõik bürooteenused ja tooted: ärikingitused, kontoritarbed, infoedastus ja kommunikatsiooniseadmed, personal, äri-ürituste korraldamine	18.–19.10.	GSW Pro – ehte- ja kellatööstuse erialaüritus	19.–20.11.	EASYFAIRS® EMPACKHEL-SINKI – pakendimess, EASYFAIRS® SISELOGISTIKA
10.–14.09.	Habitare – mööbel, sisekujundus, disain Valgus – valgustuse erialamess ArtHelsinki – kaasaegne kunst Antiigimess	23.–26.10.	Helsingi raamatumess Helsingi muusikamess Vein, toit ja hea elu – veini- ja toidusõprade mess	20.–22.11.	Hambaarstide päevad
1.–3.10.	FinnBuild – rahvusvaheline ehitus- ja ehitusteenuste mess EnviroExpo – keskkond & kommunaalmaajandus, vesi & kanalisatsioon, jäätmed & taaskasutus Arena – spordirajatiste ehitamise ja hooldusvahendite erialaüritus	30.10.–2.11.	DigiExpo – digitaalne meelelahutuselektroonika, HiFiExpo	2.–3.12.	Studia – haridusmess edasiõppijatele
		30.10.–2.11.	Skiexpo – talisport BoardExpo – lumelauamess Jäähoki ja saalihoki mess	3.–5.12.	Loomaarstide päevad
		7.–9.11.	ELMA – maamess Metsamess Käsitöömess Lemmikloomamess OutletExpo – tarbekaupade müügmess	6.–7.12.	Koer2014 – koertenäitus

Messukeskus Helsinki esindaja Eestis Profexpo OÜ

Info, kutsed, messikülastuspaketid

Tel: 626 1347

E-post: info@profexpo.ee

www.profexpo.ee/messukeskus

JUUBILARID JUULIS

Õnnitleme ettevõtte juubeli puhul!

125

FLORA AS
liige alates 1925

95

METROSERT AS
liige alates 2001

20

AEK OÜ
liige alates 2006
ASB GREENWORLD EESTI OÜ
liige alates 1997
HEA TAVA OÜ
liige alates 1998
INTRAC EESTI AS
liige alates 1996
MINOTEC DC OÜ
liige alates 2000
SAARTE LIINID AS
liige alates 1994
VENNAD-DAHL AS
liige alates 1996

15

EXPORT MARKETING AS
liige alates 1999
FÖKSFOREST OÜ
liige alates 2014
HEBRON OÜ
liige alates 2007
KIILTO EESTI OÜ
liige alates 2000
KOMPRESSORIKESKUS OÜ
liige alates 2000
MULTIVARA TRANSPORT OÜ
liige alates 2005
PRISMA PEREMARKET AS
liige alates 2002
SAJAKORPI AS
liige alates 2002
TOILA V.V. AS
liige alates 2000
VEKMARI OÜ
liige alates 2012

10

ADVOKAADIBÜROO HANSA LAW OFFICES OÜ
liige alates 2013
ASSISTOR AS
liige alates 2013
EESTI TAASKASUTUSORGANISATSIOON MTÜ
liige alates 2006
ELIKO TEHNOLOGIA ARENDUSKESKUS OÜ
liige alates 2008
ENICS EESTI AS
liige alates 2005
INTERACT PROJEKTID & KOOLITUS OÜ
liige alates 2009
LEAB EESTI OÜ
liige alates 2004
TALLINNA TÖÖSTUSPARGID AS
liige alates 2007
TRIKATO OÜ
liige alates 2014

5

AGROPROFF OÜ
liige alates 2011
FOODTRADE OÜ
liige alates 2011
GEMHILL OÜ
liige alates 2010
JOIK OÜ
liige alates 2010
NORDIC-FILTERS OÜ
liige alates 2012
SOFTREND GROUP OÜ
liige alates 2012
ZIRCON GROUP OÜ
liige alates 2009
TECHCOM TRADE OÜ
liige alates 2011
UUEM VIIS OÜ
liige alates 2012

JUUBILARID AUGUSTIS

Õnnitleme ettevõtte juubeli puhul!

100

EESTI PAGAR AS
liige alates 1997

25

ESCO AS
liige alates 1996
TAHE KAYAKS OÜ
liige alates 2007
TEATER NO99 SA
liige alates 2007

20

ARPEKS KAUBANDUS AS
liige alates 1997
BALTFLEX AS
liige alates 2002
BALTI PLAADIKAUBANDUSE AS
liige alates 2001
BAMBONA AS
liige alates 2001
DIKSENT OÜ
liige alates 1996
ELISA EESTI AS
liige alates 1999

ERMECOL OÜ
liige alates 1999
GENTEEL AS
liige alates 2005
INTERALTUS OÜ
liige alates 2007
ITAK OÜ
liige alates 2006
NITTIS OÜ
liige alates 2000
OLEREX AS
liige alates 1999
RANNAROOTSI LIHATÖÖSTUS AS
liige alates 1996
TÕRVA ELEKTER AS
liige alates 2000

15

ALFAFORT OÜ
liige alates 2007
ERAHARIDUSKESKUS AS
liige alates 2001
HOLZLAND OÜ
liige alates 2007
LUMI JA MITT OÜ
liige alates 2012

NANSO GROUP EESTI AS
liige alates 2001

PIKOPROJEKT OÜ
liige alates 2003
RASA TRADING COMPANY AS
liige alates 2001
TALENT PLASTICS TALLINN AS
liige alates 2001
TRANSRING TARTU OÜ
liige alates 2007

10

AE PROJEKTI INSENER OÜ
liige alates 2009
ASA QUALITY SERVICES OÜ
liige alates 2012
IMPERIAL TOBACCO ESTONIA OÜ
liige alates 2008
JKO OÜ
liige alates 2005
KAARINA EMBRO OÜ
liige alates 2013
MERONA KINNISVARA OÜ
liige alates 2004
PLASTONE OÜ
liige alates 2006

RONEMET OÜ
liige alates 2011
SUPERSERVICE OÜ
liige alates 2011
TARMIN EESTI TRADE OÜ
liige alates 2006

5

CITODAT INVEST OÜ
liige alates 2014
LABORITUGI OÜ
liige alates 2011
MELIOR PROJEKT OÜ
liige alates 2013
MENAKON OÜ
liige alates 2013
NORD COCOA OÜ
liige alates 2009
SAUGA PUIT OÜ
liige alates 2013
SIMPLIMO OÜ
liige alates 2010

UUED LIIKMED

Harjumaa ja Tallinn

ADGORILLA OÜ

www.adgorilla.ee
Reklaamiagentuurid.

AM VARAHALDUSE OÜ

www.varahaldus.ee
Koristusteenused, haldusteenused, koristustarvikute hulгимүүк, tarbepaperi hulгимүүк.

AMV LOGISTICS OÜ

www.amv.ee
Laoteenused. Tolliteenused. Transporditeenused.

ARKHIMEDES BALTIC OÜ

www.isolta.ee
Arvutite, arvuti välisseadmete ja tarkvara jaemүүк spetsialiseeritud kauplustes.

DERELICT FURNITURE OÜ

www.derelictfurniture.com
Huvitava looga taaskasutatud materjalist mööbli disainimine ja tootmise organiseringine.

E VISION OÜ

www.laatsed.com
Kontaktläätsede, kontaktläätsede hõludvahendite ning prillide müük.

ENERGIA NORD OÜ

www.alexela.ee
Kütuste, maakide, metallide ja tööstuskemikaalide vahendamine.

ESTVALVE OÜ

www.estvalve.ee
Veevarustuses kasutatavate seadmete hulгимүүк.

FAGEL INDUSTRIAL OÜ

www.fagel.ee
Perimeetri kaitse ja turvasüsteemide terviklahendused piirdeaedade, väravate, automaatika ja valve süsteemide näol. Garaažistuste, tööstuslike töstuste, laadimisüsteemide müük, paigaldus ja hooldus. Automatiseeritud ja sertifitseeritud väravate, tõkkepuude ja turnikeede tootmine.

FORESTWOOD OÜ

Tahkekütuse hulгимүүк. Metsamajandust abistavad tegevused. Puidu biokütuse tootmine ja müük, transport.

GOLDCAPITAL OÜ

www.goldcapital.ee
Finantsteenuste osutamine, konsultatsioonid, investeerimine projektidesse.

ILUSMAJA SVIT OÜ

Mööbli hulгимүүк.

KEY 4U OÜ

www.key4u.ee
Väärismetallide ost-mүүк. Kalliskivide ja ehete hindamine ja ost-mүүк. Laenu andmine auto ja kinnisvara tagatisel. Äriala. Valuutavahetus.

LAX HANDEL OÜ

Kalatoodete hulгимүүк.

LEOLART.COM OÜ

www.leolart.com
Tõste- ja teiseladuseadmete ja -masinate ning nende varuosade hulгимүүк. Mootorkütuse hulгимүүк. Spetsialiseerimata hulгикаubandus. Muude vahetoodete hulгимүүк. Suhkru, šokolaadi, kondiitri- ja pagaritoodete hulгимүүк.

LOYAL GROUP OÜ

www.loyal-group.eu
Metalli ja metallitoodete vahendamine.

METALSET OÜ

Metallkonstruktsioonide ja torustike montaaž.

MORTELLAR INVEST OÜ

Kalade, vähilaadsete ja kalatoodete hulгимүүк. Enda või renditud kinnisvara üürileandmine ja käitlus.

NETLINE GROUP OÜ

www.netimarket.ee
Jaemүүк interneti teel.

NORDMARINE SEAFOOD OÜ

Kalatoodete import ja eksport.

OTTO BOCK ESTONIA AS

Ortopeediliste abivahendite ja nende osade tootmine.

PROFESSIONAL PARTNER OÜ

www.propartner.ee
Krediitdivõime hinnangud. Võlgade sissenõudmine. Andmebaasid (sh eksport-import andmed).

PROPERTY FINDER OÜ

www.propertyfinder.ee
Kinnisvara vahendamine, hindamine, arendamine, projektijuhtimine ja investeringute haldamine.

P-SYSTEM OÜ

www.p-systemnord.com
Uue generatsiooni hüdrauliliste pelletipresside projekteerimine, installatsioon ja hooldus.

QENTINEL QUALITYSERVICES OÜ

www.qentinel.com
Programmeerimine. Hanketeenused, IT-süsteemide testimine, teenuste kvaliteedi haldus.

REVAL TREPID OÜ

www.revaltrepid.ee
Treppide ja treppiirete tootmine ja paigaldus. Eritellimusel mööbli ja teiste puittoodete tootmine. Disainerite tegevus.

R-GROUP BALTIC OÜ

www.rsteel.fi
Terastoodete hulгимүүк.

SHCHUKIN HOUSE OÜ

Originaalkunstiesemete müük ja vahendamine.

SILVERTON EHITUS OÜ

www.silvertonehitus.ee
Arvutus-, eelprojekt-, eeltööd, seadmete, materjalide tarne ja erinevate mahutavuse ja konfiguratsiooniga kuplite rajamine.

SMALL BUSINESSACCOUNTING OÜ

Raamatupidamisteenused. Maksunõustamine.

SMARTLYNX AIRLINES ESTONIA OÜ

Charter-lennureiside korraldamine.

SPACECOM AS

www.spacecom.ee
Raudteevagunite ja tsisternide teenindus ja rent.

TEZ TOUR OÜ

www.teztour.ee
Reisikorraldajate tegevus.

TPS ENGINEERING OÜ

Metallkonstruktsioonide ehitus.

TRANSMARES OÜ

Veoste ekspedeerimine. Kaubavedu merel ja rannavetes. Mere-lastiveo organiseerimine. Mujal liigitamata veondust abistavad tegevused.

TRIALTO LOGISTIKA OÜ

www.trialto.eu
Kaubaladude töö, tolliladude käitus, aktsiisikaupade käitus, aktsiisikaupade maksumärgistamine. Veoste ekspedeerimine. Tolligentide tegevus. Mujal liigitamata veondust abistavad tegevused.

UNITED CARRIERS COMPANY OÜ

www.uccompany.eu
Transport, ekspedeerimine, logistika.

Ida-Virumaa

FASTVPS EESTI OÜ

www.fastvps.ee
Telekommunikatsiooni teenused: veebi-majutus, virtuaal- ja privaatserverid.

Läänemaa

EESTI KUTSELISTEKALURITE ÜHISTU TuÜ

Kalade, vähilaadsete ja kalatoodete hulгимүүк. Muu teenindus.

Pärnumaa

LAIDEST OÜ

www.profile.ee
Orgaaniliste jäätmete töötlemine, kompostimine. Konsultatsioonid.

MILECTRIA EST OÜ

www.milectria.fi
Elektriseadmete tootmine. Kaablikomplektide koostamine. Kaupade vahendamine.

RYRIK MYNT OÜ

Investeerimine-kulla ost-mүүк. Kinnisvara üürimine.

Raplamaa

MÄRJAMAALIHATÖÖSTUS OÜ

www.maheliha.ee
Veiste ja lammaste kokkuost. Veise- ja lambalihast toodete valmistamine, lihatoodete valmistamine teenustööna. Põllumajandusloomade töötlemine teenustööna.

Tartumaa

MGR TRANSPORT OÜ

www.mgr.ee
Transport ja logistika.

Muu

DARING CAPITAL OÜ

Erinevate toodete ja kaupade hulгимүүк vaguniehitudusele, masinaehitudusele, elamu- ja ärikinnisvara ehitusele.

Uus Mercedes-Benz V-klass.

Praktilised vajadused, luksuslikud lahendused.

Ruumikas ja luksuslik auto mugavust hindavale perele, soliidne ja mugav sõiduk ärikliendile.
Mercedes-Benz V-klass sobib ideaalselt, nautimaks kõike seda, mis elul Sulle ja Sinu ärile pakkuda on.

Hind alates 37 900 €

Mercedes-Benz
The best or nothing.

Keskmine kütusekulu alates 5,7 - 6,1 l, CO₂-emissioon alates 149 - 159 g/km.

SILBERAUTO

Mercedes-Benz peaesindus Eestis AS Silberauto www.silberauto.ee: Tallinn, Järvevana tee 11, tel 5333 7613 **Maardu**, Fosforiidi 16, tel 5333 7744 **Tartu**, Ringtee 61, tel 5309 7548 **Pärnu**, Riia mnt 231a, tel 502 4186 **Kuressaare**, Tallinna 82b, tel 5333 7794 **Jõhvi**, Jaama 42a, tel 5333 7735 **Viljandi**, Pargi 3b, tel 5333 7846 **Rakvere**, Haljala tee 1, tel 5333 7871 www.mercedes-benz.ee

EESTI KAUBANDUS-
TÖÖSTUSKODA

ESTONIAN CHAMBER OF
COMMERCE AND INDUSTRY

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda kutsub oma liikmeid
laupäeval, 30. augustil kell 12.00-16.00
Eesti Vabaõhumuuseumisse

Ärihooaja > 2014/2015 < avamisele

Muusikalist ja tantsulist meeleolu loovad LEIGARID, toimuvad ekskursioonid, hobukaarikusõit ning tegevused igas vanuses Kaubanduskoja sõpradele. Loomulikult ei puudu ka traditsiooniline visiitkaardiloterii vahvate auhindadega.

Sissepääs kutse alusel, mis saadetakse liikmetele posti teel.
Vaata kava, parkimis- ja lisainfot www.koda.ee/hooaeg2014

Tulge ja veetke koos oma pere ja teiste ettevõtlike inimestega üks tore suvelõpupäev!

Koostöösoovid ja lisainfo: Priit Raamat / Priit.Raamat@koda.ee / 604 0087

Ärihooaeg 2014/2015 avamise toetajad:

SILBERAUTO
FINNAIR

Stillabunt
dermoshop

KUUSAKOSKI
RECYCLING

estravel

A. Le Coq

LIVIKO
anno 1898